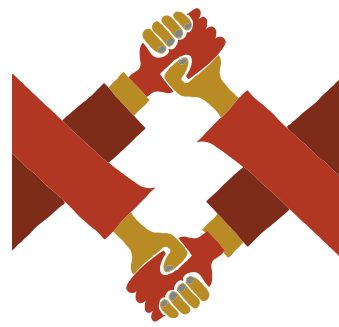


Naar een model managementovereenkomst

Why can't we be friends?



tekst: Bjorn Schipper illustratie: Robert Swart

Tijdens Eurosonic Noorderslag (ESNS) afgelopen januari organiseerden het Music Managers Forum NL (MMF) en de Beroepsvereniging Auteur-Muzikanten (BAM), een collega-organisatie van Ntb/Kunstenbond en VCTN, gezamenlijk een panel over de wens en noodzaak om tot een model managementovereenkomst te komen waarin de belangen van zowel artiestenmanagers als artiesten evenredig terugkomen. Onder leiding van moderator Flip van der Enden verkenden representanten van beide organisaties, tezamen met ondergetekende, de eerste contouren van zo'n modelcontract.

Een dag eerder vond eveneens tijdens ESNS op verzoek van MMF NL een meer juridisch getint panel plaats over de inmiddels veelbesproken zorgplicht van de artiestenmanager naar aanleiding van de uitkomsten in eerste aanleg in de lopende rechtszaken van Martin Garrix¹ en Afrojack² tegen hun voormalige artiestenmanagers³. Tijdens dat panel gingen advocaten Hans Bousie, Michiel Steenhuis en ondergetekende onder leiding van moderator Jasper van Vugt nader in op het hoe en waarom van deze door rechters aangenomen zorgplicht van artiestenmanagers. Uit dit panel bleek dat met name artiestenmanagers naar aanleiding van de uitkomst van beide rechtszaken behoefte hebben aan handvatten om hun contractuele verhouding met artiesten concreet in te vullen, met name ook om te

voorkomen dat men achteraf met allerlei verwijten geconfronteerd wordt. De tijd lijkt daarmee rijp voor een 'redelijk' model managementovereenkomst dat in de basis als vertrekpunt kan dienen voor onderhandelingen tussen artiestenmanagers en artiesten.

Juridisch: kwalificatie managementovereenkomsten

Voordat ik nader inga op het eerste concept van het genoemde model managementovereenkomst, sta ik eerst stil bij de juridische kwalificatie⁴ van managementovereenkomsten met artiesten, althans meer in het bijzonder bij de kwalificatie die de rechter daaraan in de zaken van Martin Garrix en Afrojack heeft gegeven. De rechter oordeelt dat managementcontracten in relatie tot artiesten (bijzondere) overeenkomsten van opdracht

zijn als bedoeld in artikel 7:400 lid 1 Burgerlijk Wetboek (BW). Van belang daarbij is dat de artiestenmanagers zich jegens de artiesten contractueel hebben verbonden tegen een bepaalde vergoeding (commissie) als een redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot⁵ werkzaamheden op het gebied van artiestenmanagement te verrichten. In het verlengde van deze juridische kwalificatie tot (bijzondere) overeenkomst van opdracht oordelen beide rechters dat op de artiestenmanagers in hun hoedanigheid van opdrachtnemers van de artiesten een bijzondere zorgplicht rust. Dit brengt voor de artiestenmanagers in hun hoedanigheid van opdrachtnemers jegens de artiesten een aantal specifieke plichten met zich mee:

- de verplichting tot het vooropstellen van het belang van de artiest;
- waarborgingsverplichtingen;
- de verplichting tot het ongevraagd (spontaan) handelen ten behoeve van de artiest;
- de verplichting tot het opvolgen van aanwijzingen van de artiest;
- waarschuwingsverplichtingen die mogelijk kunnen resulteren in een weigeringsplicht;
- de verplichting tot het vermijden van belangentegstellingen;
- informatieverplichtingen;
- postcontractuele verplichtingen.

Daarnaast heeft de rechter geoordeeld dat de redelijkheid en billijkheid met zich meebrengt dat deze zorgplichten van de artiestenmanager ook al gelden in de fase voorafgaande aan het sluiten van de managementovereenkomst met de artiest. Dit betekent onder

andere dat de artiestenmanager nog voordat de artiest zijn handtekening onder het managementcontract zet, de artiest aantoonbaar moet hebben gewezen op het belang van het inschakelen van juridische bijstand van een deskundige (lees: entertainmentadvocaat). Volgens de rechter is tevens van belang dat deze zorgplichten verder kunnen worden ingekleurd in het geval van nauwe verwevenheid tussen artiestenmanagement en een label of muziekuitgever, zoals bijvoorbeeld in de zaak van Martin Garrix het geval was.

Nuancering rechterlijke uitspraken

In het juridische panel op ESNS werd onder meer de strekking van de rechterlijke uitspraken in de zaken van Martin Garrix en Afrojack genuanceerd. Beide uitspraken zijn gedaan in zaken waarbij de relatie tussen artiestenmanager en artiest bijzondere kenmerken had. Zo had Martin Garrix naast de managementovereenkomst met MusicAllStars Management (MAS) ook een productiecontract met Spinnin' Records getekend, een label dat sterk aan MAS gelieerd is. Die min of meer 'familiaire' band tussen artiestenmanagement en label speelde een belangrijke rol bij het oordeel van de rechter om de lat van de op MAS rustende zorgplicht hoog te leggen. In de zaak van Afrojack ging het in de kern om de onderhandelingen tussen artiestenmanager en artiest over de oprichting van een gezamenlijk bedrijf. Ook dat is niet bepaald 'standaard' in een contractuele verhouding tussen artiestenmanager en artiest. Het bijzondere karakter van de manier waarop deze artiestenmanagers en artiesten met elkaar samenwerkten speelt dus mee bij de beoordeling van de strekking van de rechterlijke uitspraken.

In het juridische panel werd overigens ook een kanttekening geplaatst bij de zuiverheid van de meer algemene kwalificatie van managementovereenkomsten tot (bijzondere) overeenkomst van opdracht, met name vanwege de soms bijzondere elementen in de feitelijke samenwerking van artiestenmanagers met artiesten die de onderlinge rechtsverhouding als geheel een min of meer onbenoemd karakter geven.

Ik merk nog op dat in de rechtszaken van Martin Garrix en Afrojack hoger beroep loopt en dat het nu afwachten is of de hogere feitenrechtters de oordelen van de rechtters in eerste aanleg inhoudelijk zullen gaan volgen.

Belangrijke handvatten voor de praktijk

In beide panels op ESNS zijn praktische handvatten besproken die de praktijk meer handen en voeten moeten kunnen geven in de nasleep van de uitkomsten in de rechtszaken van Martin Garrix en Afrojack. Uit

beide panels kwam naar voren dat artiestenmanagers en artiesten ter voorkoming van latere teleurstellingen, zullen moeten proberen elkaars verwachtingen te managen. Bij aanvang van de samenwerking kan het dan bijvoorbeeld gaan om het in gezamenlijk overleg opstellen van een document dat een strategie en businessplan voor de artiest beschrijft, al dan niet gekoppeld aan concrete doelen. Dit plan wordt door partijen opgesteld aan de hand van de persoonlijke ambities en wensen van de artiest, gekoppeld aan specifieke taken van de artiestenmanager. Het plan kan vervolgens als bijlage aan de managementovereenkomst gehecht worden, waardoor het integraal onderdeel uitmaakt van de gemaakte afspraken.

Aan te raden is verder dat het plan en de samenwerking tussen artiestenmanager en artiest van tijd tot tijd geëvalueerd wordt, bijvoorbeeld aan de hand van periodieke gesprekken die los staan van de spreekvoor-

delijke waan van de dag. Tijdens de panels werd dit als volgt aangeduid: partijen dienen periodiek de peilstok in de onderlinge relatie te steken. Het is daarbij van belang dat er notulen of aantekeningen van dit soort evaluaties gemaakt worden, hetzij op papier, digitaal of in de vorm van een audiobestand van het gesprek. Dit om te voorkomen dat partijen later menen dat er wel of niet bepaalde afspraken zijn gemaakt.

Een ander belangrijk handvat voor de praktijk is het in onderhandelingen overeenkomen van een goede voortzettings- of exit-regeling die rekening houdt met de belangen van beide partijen. Zo zou een artiest eerst in de gelegenheid kunnen worden gesteld om te kunnen wennen aan een artiestenmanager door in de overeenkomst een voorziening te treffen in de vorm van een proefperiode. Aan de andere kant zou een artiestenmanager zekerheid kunnen krijgen op het voortzetten van de samenwerking als een artiest na verloop van tijd mede door inzet van de artiestenmanager belangrijke stappen in zijn artiestencarrière zet. Op zo'n moment zou het voor de artiestenmanager onwenselijk zijn als de artiest zomaar zou kunnen vertrekken. Hier kunnen contractueel voorzieningen voor worden getroffen in de vorm van een exclusieve optie op voortzetting van de samenwerking dan wel het overeenkomen van een zogeheten *sunset fee* bij vertrek van de artiest. In het laatste geval ontvangt de artiestenmanager na vertrek van de artiest gedurende bepaalde tijd nog compensatie van de artiest, bijvoorbeeld in de vorm van een aflopend percentage aan commissie. Een goede voortzettings- of exitregeling kan voorkomen dat partijen later

onnodig met modder gaan gooien en is daarmee in het belang van beide partijen.

Tijdens de panels werd ook het verzorgen en nader invullen van zogeheten businessmanagement gezien als een belangrijk handvat voor de praktijk. Hieronder wordt in deze context verstaan dat de artiestenmanager zich met name bezighoudt met strategisch en day to day-management van de carrière en belangen van de artiest, en dat de meer zakelijke aspecten hiervan – zoals bijvoorbeeld legal, tax en finance – in goed overleg met, en al dan niet in opdracht van, de artiest worden uitbesteed aan gespecialiseerde professionals zoals bijvoorbeeld advocaten, fiscalisten, accountants en boekhouders. Een dergelijke aanpak van het artiestenmanagement zou in beginsel voor alle betrokken actoren voldoende duidelijkheid moeten scheppen over wie binnen het team verantwoordelijk is voor welke taak of discipline. Goed businessmanagement is in deze context dienstbaar aan zowel artiestenmanager als artiest.

Naar een model managementovereenkomst

Tegen de achtergrond van beide panels op ESNS en de daarbij besproken handvatten streven partijen gezamenlijk naar een 'redelijk' model managementovereenkomst. Alles met de bedoeling om 'Garrix- en Afrojack-achtige' toestanden voor te zijn. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen. Why can't we be friends? Wordt vervolgd.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam

- ingezonden mededeling -

World Music Forum open source network
for the dutch world music industry

nl

consulting, promotion
research & policy development
World Blend Café network meetings

Dutch World Directory
guide for world music in the Netherlands

worldmusicforum.nl

1. Rb. Midden-Nederland 20 september 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:4775 (*MusicAllstars Management, Spinnin' Records/Martin Garrix*).
2. Rb. Amsterdam 30 mei 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:3658 (*Afrojack/Montana*).
3. Zie onder meer B.H.M. Schipper, 'Nabuurrechtelijke erkenning voor zolderkamerproducers. Uitspraak in zaak Martin Garrix', *Muziekwereld* 2017/4, p.28-31.
4. Deze kwalificatievraag speelde al eerder in Rb. Amsterdam 25 mei 2011, zaak-/rolnummer 454648 / HA ZA 10-977 (*Sanchez cs./Heijns cs.*); zie ook B.H.M. Schipper, 'Sleeping with the enemy. Update boekings- en managementcontracten in de muziek', *Muziekwereld* 2013-4, p. 26-29.
5. Zie ook Rb. Amsterdam 15 augustus 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:5744 (*Sterrenfiscalist*).

